

კანონთა და განკარგულებათა კრებული

სოციალისტური ფედერაციული საბჭოთა რესპუბლიკის
მუშათა და გლეხთა მთავრობისა.

<p>1926 წლის აგვისტოს 15.</p>	<p>№ 7. განყოფილება პირველი</p>	<p>ა/კ. ცენტ. აღმას. კომიტ. საკანონდებლო კომისი- ასთან არსებული კანონ- თა გამოქვეყნების განყო- ფილების მიერ გამოცემ.</p>
-----------------------------------	-------------------------------------	--

შ ი ნ ა ა რ ს ი :

- მუხ. 682. ამიერკავკასიის სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „სპეციალურად შენაკვეთი საქმის შესრულებისათვის სპეციალური ჯამაგირისა და განსაკუთრებული გასამრჯელოს დანიშვნის წესის თაობაზე“ 1924 წ. აპრილის 24-ს თარიღითა და 26 №-რით გამოცემული დადგენილების მე-3 მუხ. გამარტივებისა და განვითარების შესახებ.
- „ 683. ა/კფსრ-ში შემავალი რესპუბლიკების სახელმწიფო ბიუჯეტებით ნავარაუდევ სახარჯთაღრიცხვო დანიშნულებაზე გადამეტებით მიღებული ნამდვილი შემოსავლის სათანადო რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს სარეზერვო ფონდში და საბიუჯეტო დეფიციტების დასაფარვად მიქცევის წესის შესახებ.
- „ 684. ამიერკავკასიის სოციალური დაზღვევის საბჭოს შედგენილობის შესახებ.
- „ 685. შრომის ბირჟის კომიტეტის მიერ მოწყობილ საწარმოში და საშრომო კოლექტივში მოსაქმე დაზღვეულ უმუშევართა აღნუსხვის შესახებ.
- „ 686. საფეიქრო ტრესტების საბითუმო ვაჭრობის პრეისკურანტების ფასების წანამატის შესახებ.
- „ 687. ა/კ. სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „სავაჭრო და სამარეწველო საწარმოთაგან სავაჭრო დავთრების სავალდებულო ხმარების თაობაზე“ გამოცემული დადგენილების შეცვლის შესახებ.
- „ 688. პროფესიონალური კავშირების მიერ სანატორიუმებისა, დასვენების სახლებისა და სათანადო სამკურნალო დაწესებულებისათვის დაჭერადი სადგომების საიჯარო სასყიდლის გადახდევინების აკრძალვის შესახებ.
- „ 689. დებულება სასოფლო-სამეურნეო ამხანაგოებათა, მათ შენაერთთა და რესპუბლიკანურ კავშირების სავალდებულო რევიზიის შესახებ.
- „ 690. ა/კ. საგანგებო კომისიის გაუქმებისა და ამიერკავკასიის სახელმწიფო პოლიტიკური სამმართველოს დაარსების შესახებ.
- „ 691. ა/კ. ავიაქიმისა და მისი ორგანიზაციების ადგილობრივი გადასახადით და გამოსაღებოთ დაბეგრისაგან განთავისუფლების შესახებ.
- „ 692. საზარო აღმასრულებელი კომიტეტების გამგებლობაში ქონებული საერთო სარგებლობის საქალაქო და სამაზრო ტელეფონის ქსელის მოწყობისა და შენახვის დებულების გაუქმების შესახებ.

- მუხ. 693. ა/კ. რკ. გზ. ლიანდაგისაკენ მიტყეულ მთის კალთებზე და ხეობაში აღმოცენებული ტყეების დაცულ ტყეებად აღიარების შესახებ.
- „ 694. ამიერკავკასიის ტერიტორიაზე გადასახადთა გადახდევინების დებულების მე-17 მუხლის შეფარდების წესის შესახებ.
- „ 695. ფართულელობაზე ცალობითი გაყიდვის დროს წანამატის დაწესების შესახებ.
- „ 696. ინსტრუქცია ა/კფსრ-ში ტრესტებად მოწყობილ საბჭოთა მეურნეობათათვის ვრთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის შედგავთების შეფარდების წესისა და ტრესტებად მოწყობილ საბჭოთა მეურნეობათათვის კრედიტების მისაცემად არსებული ფონდის ხარჯვის წესის შესახებ.

დადგენილება № 21 აკსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი

682. ამიერკავკასიის სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „სპეციალურად შენაკვეთი საქმის შესრულებისათვის სპეციალური ჯამაგირისა და განსაკუთრებული გასამრჯელოს დანიშვნის წესის შესახებ 1924 წ. აპრილის 24-ს თარიღითა და 26 №-რით გამოცემული დადგენილების მე-3 მუხ. გამარტივებისა და განვითარებისათვის.

„სპეციალურად შენაკვეთი საქმის შესრულებისათვის სპეციალური ჯამაგირისა და განსაკუთრებული გასამრჯელოს დანიშვნის წესის შესახებ“ 1924 წ. აპრილის 24-ს თარიღითა და 26 №-რით გამოცემული დადგენილების (აკსფსრ კან. კრ. 1924 წ. მე-4 №-რი, მუხ. 118) მე-3 მუხლის გასამარტივებლად და განსავითარებლად-აკსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღდგენს:

აღნიშნული დადგენილების მე 3 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„აკსფსრ უმაღლესი ეკონომიური საბჭოს და აკსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ეკონომიური თათბირების კომისიები, რომელნიც მოეწყობიან ამა დადგენილების ქვემოაღნიშნული მე-4 მუხლის თანახმად, დამატაციებენ-რა სამუშაო ხელფასის თანხასთან განსაზღვრული პროცენტული შეფარდებით სპეციალური ჯამაგირებისა და განსაკუთრებული გასამრჯელოს გასაცემად საჭირო ფონდს, განსაზღვრავენ ამისთანავე ამ ფონდს აბსოლუტური ციფრით, რაც სავალდებულოა სახელკწიფო და სამეურნეო ორგანოებისათვის და რის შეცვლაც შეიძლება მარტოოდენ აკსფსრ უმაღლესი ეკონომიური საბჭოს დასტურით.

აკსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს

თავმჯდომარე მ. ორახელაშვილი

აკსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს

საქმეთა მმართველი ნ. სოკოლოვსკი

1926 წ. ივნისის 23. ტფილისი-სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 1215 №-ში 1926 წ. ივლისის 1-ს

დადგენილება № 22 აქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

683. ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახელმწიფო ბიუჯეტებით ნავარაუდევ სახარჯთაღრიცხვო დანიშნულებებზე ნამდვილი შემოსავლის გადანამეტის სათანადო რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს სარეზერვო ფონდში და საბიუჯეტო დეფიციტის დასაფარავად მიქცევის წესის შესახებ.

„აქსფსრ-სა და მასში შემავალი რესპუბლიკების საბიუჯეტო უფლებათა შესახებ“ ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ 1925 წ. აპრილის 27 ს თარიღით გამოცემული (აქსფსრ კან. კრ. 1925 წ. მე-5 №-რი, მუხ. 435) დადგენილების მე-17 მუხ. მე 2 შენიშვნის თანახმად—აქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. აქსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების დამტკიცებული ბიუჯეტებით ნავარაუდევ დანიშნულებებზე ნამდვილი შემოსავლის გადანამეტების თანხები განისაზღვრება არასაგადასახადო ხასიათის შემოსავლისათვის ცალკე და საგადასახადო შემოსავლისათვის ცალკე უკეთუ ამ ორი ჯგუფის შემოსავლის ფარგლებში ამა თუ იმ პარაგრაფით გადამეტება მოხდა, ხოლო სხვა პარაგრაფით-დანაკლები,—ნამდვილ გადანამეტად თვითეული ამ ორი ჯგუფისათვის ითვლება განსხვავება გადანამეტის თანხასა და დანაკლების თანხას შორის უწყებელი ჯგუფის ყველა პარაგრაფების მიხედვით.

2. აქსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახელმწიფო ბიუჯეტებით ნავარაუდევ სახარჯთაღრიცხვო დანიშნულებებზე ნამდვილი შემოსავლის გადანამეტების საბოლოო თანხები მთელი საბიუჯეტო წლისათვის განისაზღვრება საბიუჯეტო წლის გასვლისას, რესპუბლიკების სახელმწიფო ბიუჯეტების შესრულების წლიური საბუჯეტო ანგარიშების თანახმად.

3. ვიდრე, წინა მუხლის წესისამებრ, განსაზღვრულ იქნებოდეს მთელი საბიუჯეტო წლისათვის ნავარაუდევ შემოსავალზე ნამდვილი შემოსავლის გადანამეტის საბოლოო თანხა, გადანამეტი ესე, აქსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკის მთავრობის დადგენილებით, შეიძლება მიქცეულ იქნეს—რესპუბლიკანური ბიუჯეტით აღრიცხული არასაგადასახადო შემოსავლისა—სათანადო რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს სარეზერვო ფონდში, ხოლო საგადასახადო შემოსავლისა (ბიუჯეტით სათანადოდ აღრიცხული გადასახადი)—ამ რესპუბლიკის საბიუჯეტო დეფიციტის დასაფარავად, თანახმად შემოსავლის წინასწარი ანგარიშგებისა; ამასთანავე, უკეთუ სათანადო ჯგუფის საერთო შემოსავალი გადაამეტებს სრულ სახარჯთაღრიცხვო წლიურ დანიშნულებას,—გადანამეტის გადარიცხვა მოხდება პირველად მთავის 15 თვის 60% რაოდენობით, მეორედ—საბიუჯეტო წლის ივლისის 1 თვის, ისე-ქი, რომ პირველი და მეორე გადანარიცხვის საერთო თანხა არ აღემატებოდეს აღნიშნული ჯგუფის შემოსავლის გადანამეტის საერ-

თო თანხის 90⁰/₀-ს. გადანამეტის სრული გადარიცხვა მოხდება ამა დადგენილებების მე-2 მუხლის თანახმად.

4. ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი თვითთული რესპუბლიკის სარეზერვო ფონდის გაძლიერება წინა მუხლისსამებრ მოხდება ამ რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილებით, რაც დაუყოვნებლივ უშუალოდ ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს უნდა ეცნობოს; ამავე დროს ესევე უნდა ეცნობოს ა/კსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატს, რესპუბლიკანური ფინანსთა სახალხო კომისარიატის მეშვეობით; ამასთანავე სათანადო მისამართ ქაღალდში აღნიშნული უნდა იყოს ყველა საანგარიშო ცნობა, რაც გაამართლებს გადარიცხულ თანხების სისწორით გამოანგარიშებას.

5. მთელი გასული საბიუჯეტო წლის საბუჯეტო წლიური ანგარიშის შედგენის შემდეგ განისაზღვრება ბიუჯეტით ნავარაუდევ არასაგადასახადო წლიურ შემოსავალზე გადანამეტებით მიღებული შემოსავლის თანხა და ამის შემდეგ მოხდება საბოლოო ანგარიშის გასწორება აღნიშნული წლის ნავარაუდევ შემოსავალზე, ნამდვილი შემოსავლის გადანამეტის მიხედვით. ამასთანავე, უკეთუ აღმოჩნდება რომ წლის სამი კვარტალისათვის (მე-3 მუხ.) უკვე გადაცემული თანხების გარდა რჩება კიდევ გადანამეტის ესა თუ ის ნაწილი, ამ ნაწილის თანხის მიხედვით გადიდებულ იქნება სათანადო რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო სარეზერვო ფონდი ახალი საბიუჯეტო წლის ბიუჯეტისა; ხოლო, უკეთუ აღმოჩნდება, რომ გადაცემულია მეტი თანხა, ვიდრე ნამდვილი გადანამეტით უნდა ყოფილიყო გადაცემული, — ამ ზედმეტად გადაცემული თანხის რაოდენობის მიხედვით შემცირებულ იქნება ახალი საბიუჯეტო წლის არასაგადასახადო შემოსავლის გადანამეტის მიხედვით გადასარიცხი თანხები.

6. ამა დადგენილების მე-2 მუხ წესისამებრ აღრიცხული (თვითთული გადასახადისათვის ცალკე), ბიუჯეტით ნავარაუდევ საგადასახადო შემოსავლის გადანამეტის თანხებიდან სათანადო რესპუბლიკას შეიძლება გადაეცეს: ა) ის თანხა, რაც შესდგა რესპუბლიკანური გადასახადის შემოსავლის გადანამეტის სახით, — სრულად, ბ) ის თანხა, რაც შესდგა საერთო-საკავშირო და საერთო-ფედერატიული გადასახადის შემოსავლის გადანამეტის სახით, — იმ პროცენტული რაოდენობით, რომლითაც სათანადო რესპუბლიკას მიკუთვნებული აქვს თვითთული საერთო-საკავშირო და საერთო-ფედერატიული გადასახადის ანარიცხი — თვითთულ ცალკე გადასახადზე.

7. ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი იმ რესპუბლიკების საგადასახადო შემოსავლის გადანამეტი, რომელთა ბიუჯეტიც შედგენილია სრულიად უდფეციტიოდ, შეიძლება მიეცეს ამ რესპუბლიკებს მიმდინარე წლის მოთხოვნილებათა დასაკმაყოფილებლად მარტოდენ ა/კ ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის ნებართვით თვითთულ ცალკე შემთხვევაში.

8. ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი დეფიციტიანი ბიუჯეტის მქონე რესპუბლიკების რესპუბლიკანური, საერთო-ფედერატიული და საერთო-საკავშირო გადასახადების შემოსავლის გადანამეტის სახით შემდგარი თანხები შეიძლება გადაეცეს ამ რესპუბლიკების ბიუჯეტში მხოლოდ მთელი დეფიციტის დაფარვისა

და საბიუჯეტო წლის გასვლის შემდეგ, სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების შე-
სახებ საბუხჯალტრო ანგარიშის შედგენისათანავე.

9. მე-8 მუხლში აღნიშნული გადანამეტი, რაც დეფიციტის დაფარვის შემდეგ
შესდგა, ნაჩვენებია უნდა იყოს შემდეგი საბიუჯეტო წლის ბიუჯეტში (თვითეული
გადასახადისათვის (კალკე) განსაკუთრებული საშემოსავლო მუხლის სახით და შემ-
დეგი სახელწოდებით: „გადმოტანილია წარსული წლის ბიუჯეტიდან, საბიუჯეტო
უფლებათა კანონის მე 17 მუხლის თანახმად“.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარე **მ. ორახელაშვილი.**

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველი **ნ. სოკოლოვსკი.**

1926 წ. ივნისის 24. ტელისი-სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 1217 №-ში 1926 წ. ივლისის 3-ს.

დადგენილება № 23 აკსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი

684. ამიერკავკასიის სოციალური დაზღვევის საბჭოს შედგენილო-
ბის შესახებ.

თავისი, 1925 წლის ოქტომბრის 1-ლის თარიღისა და 47 №-რის, დადგე-
ნილების (ა/კსფსრ კან. კრ 1925 წ. მე-10 №-რი, მუხ. 502) შესაცვლელად
ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

დამტკიცებულ იქნეს ამიერკავკასიის სოციალური დაზღვევის საბჭოს შემ-
დეგი შედგენილობა:

1. საბჭოს თავმჯდომარე ა. ი. იაშვილი
2. საბჭოს თავმჯდ. მოადგილე ვ. პ. სოკოლი.

საბჭოს წევრნი:

3. ე. ბ. შეფტელი	} ამიერკავ. პროფ. კავშირთა საბჭოს წარმომადგენ.
4. ლ. ბაბაჯანოვი	
5. რიბაკინი	აზერბაიჯანის პროფ. კავშ. საბჭოს წარმომადგენელი
6. გ. დ. ყურულოვი	—საქართველოს „ „ „ „
7. პ. მ. კუზნეცოვი	—სომხეთის „ „ „ „
8. ჩ. ილდრიმბ	—აზერბაიჯანის სმუს-ის „ „ „ „
9. ა. ყამარაული	—საქართველოს „ „ „ „
10. ვ. ა. ცატურიანი	—სომხეთის „ „ „ „
11. ე. ბ. გენჯინი	—ა/კ. ფინანსთა სახ. კომის. „ „ „ „

12. გ. ი. ჩხეიძე—ა/კ. რკ. გზის სამმართველოს წარმომადგენელი

13. გ. მ. ასლანოვი—ა/კ. რკ. გზ. პროექტავშირთა საბჭოს „

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა

საბჭოს თავმჯდომარე მ. ორაბელაშვილი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა

საბჭოს საქმეთა მმართველი ნ. სოკოლოვსკი.

1926 წ. ივნისის 23. ტფილისი-სასახლე

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 1219 №-ში 1926 წ. ივლისის 6-ს.

დადგენილება № 36 ა.კ. შრომის სახ. კომისარიასთან.

1926 წ. ივლისის 5.

685. შრომის ბირჟის კომიტეტის მიერ მოწყობილ საწარმოში და საშრომო კოლექტივში მოსაქმე დაზღვეულ უმუშევართა აღნუსხვის შესახებ.

ამიერკავკასიის შრომის სახალხო კომისარიატი ადგენს:

შემოღებულ იქნეს სამოქმედოდ ა/კ. ფედერაციის ტერიტორიაზე სსრკ შრომის სახალხო კომისარიატის 1926 წლის ივნისის 15-ს თარიღისა და 131/622 №-რის დადგენილება: „შრომის ბირჟის კომიტეტის მიერ მოწყობილ საწარმოში და საშრომო კოლექტივში მოსაქმე დაზღვეულ უმუშევართა აღნუსხვის შესახებ“.

ა/კ. შრომის სახალხო კომისარის

მაგიერ გოდაბრელიძე.

ა/კ. შრომის სახ. კომისარიატის

საერთო-საორგ. განყ. გამგე გრიგორიანი.

დადგენილება სსრკ შრომის სახალხო კომისარიასთან.

1926 ივნისის 15 № 131/622.

შრომის ბირჟის კომიტეტის მიერ მოწყობილ საწარმოში და საშრომო კოლექტივში მოსაქმე დაზღვეულ უმუშევართა აღნუსხვის შესახებ.

რათა მოწესრიგებულ იქნეს იმ პირობა სრული აღნუსხვა, ვისაც უფლება აქვს დაზღვევით უზრუნველყოფისა, სსრკ შრომის სახალხო კომისარიატი ადგენს:

1. შრომის ბირჟის კომიტეტის მიერ მოწყობილი საწარმო და საშრომო კოლექტივი, რომელიც განთავისუფლებულია სადასაზღვევეო გადასახადისაგან, ყოველთვე დადგენილ ვადაზედ წარადგენს სათანადო დამზღვევ სალაროში, ანგა-

როის გასწორების ნუსხის ფორმით, ცნობას იმ პირთა რიცხვისა და სამუშაო ხელფასის შესახებ, რომელნიც საწარმოში თუ კოლექტივში მოსაქმეობენ როგორც საშრომო დახმარების გაწვევის წესით, ისე ქირავნობით. ყოყელთვე წარდგენილ უნდა იქნეს ორი ანგარიშის გასწორების ნუსხა: ერთი—იმ პირთა შესახებ, რომელნიც საწარმოში თუ საშრომო კოლექტივში საშრომო დახმარების გაწვევის წესით მოსაქმეობენ, ხოლო მეორე—იმ პირთა შესახებ, რომელნიც საწარმოში თუ კოლექტივში ქირავნობით მუშაობენ; ამასთანავე პირველთა შესახებ შევსებულ უნდა იქნეს მარტოოდენ ნუსხის ტალონი.

2. დადგენილება ესე შემოიღება სამოქმედოდ 1926 წ. ივლისის 1-დან.

სსრკ შრომის სახალხო კომისარი შმიდტი.

სოც. დაზღვევ. ცენტრ სამმართვე. უფროსი ნემჩენკო.

სოც. დაზღ. ცენ. სამ. სტატისტ. განყ. გამგე ენგელი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 1219 №-ში 1926 წ. ივლისის 6-ს.

დადგენილება № 38/89 აკსფსრ შინა-ვაჭრობის სახალხო კომისარიასისა

1926 წ. ივლისის 3.

686. საფეიქრო ტრესტების საბითუმო ვაჭრობის პრესკურანტების ფასების წანამატის შესახებ.

„აკსფსრ შინა-ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის დროებითი დებულების შესახებ“ ა/კ. ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ 1924 წ. ივნისის 26-ს თარიღით გამოცემული დადგენილების მე-3 მუხლის „გ“ ლიტ. თანახმად—აკსფსრ შინა-ვაჭრობის სახალხო კომისარიატი, თავისი, 1925 წლის იანვრის 5-ს თარიღისა და 23 №-რის, დადგენილებისა და 1925 წ. მაისის 13-ს თარიღისა და 41 №-რის დადგენილების გასაუქმებლად, ადგენს:

§ 1. საფეიქრო ნაკეთობის ბითუმად გაყიდვა საფეიქრო სინდიკატისა და ყველა იმ კოოპერატიული და სახელმწიფო შენაერთის საწყობებში, რომელთაც ბითუმად ვაჭრობის უფლება აქვთ,—უნდა სწარმოებდეს სსრკ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის მიერ დამტკიცებული საფეიქრო ტრესტის პრესკურანტების ფასებზე შემდეგი რაოდენობის წანამატით; თანაც დაფარულ უნდა იქნეს საფრანგო ხარჯი, რაც თვითნებურ ფაქტურას ცალკე უნდა დაერიცხოს მისი ნამდვილი ღირებულების მიხედვით:

ჯგუფების სახელწოდება .	ბაქოსთვის ‰-ბით.	ტფლისის- თვის ‰-ბით.	ერევნისათვის ‰-ბით.	ქუთაისისთვის ‰-ბით.	განჯისათვის ‰-ბით.	ბათუმისათ- ვის ‰-ბით.
1. ბაზისა	10	11	12	12	11,25	12,35
2. მატყლისა, კამეოლისა და მაულისა	7,45	7,75	—	—	—	—
3. სელისა	7,2	7,50	—	—	—	—

§ 2. ყოველგვარი ძაფის საფეიქრო ნაკეთობის წვირილ-საბითუმო გაყიდვა I-ლი §-ში აღნიშნული ორგანიზაციების საწყობებში უნდა სწარმოებდეს ამა დადგენილების I-ლ §-ში აღნიშნულ ფასებზე 1 პროცენტის რაოდენობის წანამატი.

§ 3. ყოველგვარი ძაფის საფეიქრო ნაკეთობის კერძო ბაზარზე გაცემისათვის—წანამატი დაწესებულ უნდა იქნეს 1,5 პროც. რაოდენობით იმ ფასებზე, რაც კოოპერატიული და სახელმწიფო ორგანიზაციებისათვის არის განსაზღვრული.

§ 4. შინა-ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულმა ა/კსფსრ-ში შემავალი სათანადო რესპუბლიკაში თვალყური უნდა ადევნოს ამა დადგენილების სისწორით შესრულებას.

§ 5. ამა დადგენილების დარღვევისათვის დამნაშავე პასუხს აგებს სათანადო რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსისამებრ, როგორც შინა-ვაჭრობის წესების დარღვევისათვის

§ 6. დადგენილება ესე ძალაში შედის დღიდან მის გამოქვეყნებისა.
ა/კ. შინა-ვაჭრობის სახალხო

კომისარი ერქომაიშვილი.

მოწესრიგების სამმართველო. უფროსი ნოვიკოვი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 1220 №-ში ივლისის 7-ს.

დადგენილება აგიარკაპასიის სანტრალური ალმას- რულაგელი კომიტეტისა და აკსფსრ სახალხო კო- მისართა საბჭოსი

687. ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „სავაჭრო და სამრეწველო საწარმოთაგან სავაჭრო დავთრების სავალდებულო ხმარების თაობაზე“ 1925 წ. აპრილის 2-ს თარიღით გამოცემული დადგენილების შეცვლის შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „სავაჭრო და სამრეწველო საწარმოთაგან სავაჭრო დავთრების სავალდებულო ხმარების შესახებ“ 1925 წ. აპ-

რილის 2-ს თარიღით გამოცემული დადგენილების (ა/კსფსრ კან. კრ. 1925 წ. მე-4 №-რი, მუხ 409) შესაცვლელად ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

აღნიშნული დადგენილების მე-11 მუხლის მე-2 აბზაცი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

იმ სავაჭრო და სამრეწველო საწარმოთა სავაჭრო დავთრების რეგისტრაცია, რომელნიც მოვალენი არიან ანგარიშგება ორმაგი იტალიანური ბუხვალტერით აწარმოონ, დაეკისრება ა/კ. შინა-ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულის (სათანადო რესპუბლიკაში) სამმართველოს.

ა/კსფსრ-ში შემავალი რესპუბლიკების ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებს უფლება აქვთ, ა/კ. შინა-ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულის (სათანადო რესპუბლიკაში) წარდგენით, სავაჭრო დავთრების რეგისტრაცია განსაკუთრებული დადგენილებით დააკისრონ სამაზრო აღმასრულებელ კომიტეტებს იმ შემთხვევაში, როდესაც ეს ტექნიკურად უფრო მოსახერხებელია, შინა-ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულის (სათანადო რესპუბლიკაში) სამყოფელი ადგილის სიშორის გამო იმ ადგილიდან, სადაც ის საწარმოა, რომელმაც თავის დავთრებს რეგისტრაცია უნდა გაუკეთოს.

ამიერკავკასიის ცენტრალური

აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ხ. ხანოიანი.**

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე **მ. ორახელაშვილი.**

ამიერკავკასიის ცენტრალური

აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ა. შავერდოვი.**

1926 წ. ივლისის 5. ტფილისი-სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 1224 №-ში 1926 წ. ივლისის 11-ს.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

688. პროფესიონალური კავშირების მიერ სანატორიუმებისა, დასვენების სახლებისა და სათანადო სამკურნალო დაწესებულებებისათვის დაჭერილი სადგომების საიჯარო სასყიდლის გადახდევინების აკრძალვის შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. სახელმწიფო და კომუნალურ დაწესებულებათ უფლება არა აქვთ მოსთხოონ ამიერკავკასიის პროფესიონალურ კავშირთა საბჭოს და მის მიერ გაერთიანებულ პროფესიონალურ ორგანიზაციათ საიჯარო სასყიდელი პროფესიონალურ კავშირთა უშუალო გამგებლობაში ქონებული სადგომებისათვის, რაც გა-

მოყენებულია და მოწყობილი სანატორიუმად, დასვენების სახლად და სხვა სამკურნალო და სასანიტარო-ჰიგიენურ დაწესებულებად, გარდა საამორტიზაციო ანარიცხისა, ამორტიზაციის იმ ნორმების თანახმად, რომელიც სადგომის რაიონში მოქმედობს. ზემოაღნიშნული სადგომების მოვლა-პატრონობა და წესიერად შენახვა იმ პროფესიონალურ კავშირთა ორგანიზაციებს დაეკისრებათ, რომელთა გამგებლობაშიაც ეს სადგომებია, კომუნალური მეურნეობის ადგილობრივი ორგანოების საერთო კონტროლით.

2. ამა დადგენილების 1-ლ მუხლში გათვალისწინებული წესები არ გავრცელდება ამიერკავკასიის რესპუბლიკების მთავარ საკურორტო სამმართველოებისა და მათი ადგილობრივი ორგანოების სადგომზე, რომელთა გამოყენების პირობები დადგენილ იქნება რესპუბლიკანურ მთავარ საკურორტო სამართველოებთან შეთანხმებით.

3. დადგენილება ესე სამოქმედოდ შემოღებულ იქნეს 1926 წ. ივნისის 1-დან.

ამიერკავკასიის ცენტრალური
აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ხ. ხანოიანი.**
ა/კსფსრ, სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარე **მ. ორახელაშვილი.**

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივანი **ა. შავერდოვი.**

1926 წ. ივლისის 5. ტფილისი-სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 1224 №-ში 1926 წ. ივლისის 11-ს.

დადგენილება № 24 აქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

689. სასოფლო-სამეურნეო ამხანაგობათა, მათ შენაერთთა და რესპუბლიკანურ კავშირთა ხავალდებულო რევიზიის დებულების დამტკიცების შესახებ

აქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

დამტკიცებულ და სამოქმედოდ შემოღებულ იქნეს შემდეგი დებულება სასოფლო-სამეურნეო ამხანაგობათა, მათ შენაერთთა და რესპუბლიკანურ კავშირთა ხავალდებულო რევიზიის შესახებ.

აქსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე **დ. ჭუხეინოვი.**

აქსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველი **ნ. სოკოლოვსკი.**

1926 წ. ივლისის 8. ტფილისი-სასახლე.

დებულება სასოფლო-სამეურნეო ამხანაგობათა, მათ შენაერთთა და რესპუბლიკანურ კავშირთა სავალდებულო რევიზიის შესახებ.

1. სასოფლო-სამეურნეო ამხანაგობათა, მათ შენაერთთა და რესპუბლიკანურ კავშირთა მოქმედების ყოველმხრივ შესასწავლად და გასაშუქებლად, მათი საქმეების გამოსარკვევად, ნაკლთა და გაუგებრობათა ასაცილებლად, აგრეთვე რესპუბლიკანურ კავშირთა მიერ, რევიზიის მასალების მიხედვით, სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციის განვითარებისა და გაძლიერებისათვის და მისი მუშაობის რაციონალურად დაყენებისათვის, საჭირო ღონისძიებათა მისაღებად, — აქსფსრ და მასში შემავალი რესპუბლიკების სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციის კავშირით მოვალეობად ჩაეთვლებათ პერიოდულად, საგეგმო წესით, წელიწადში ერთხელ მაინც, მოახდინონ სასოფლო-სამეურნეო ამხანაგობათა, მათ შენაერთთა და კავშირთა სრული და საერთო რევიზია.

შენიშვნა. პირველადი სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციისა და მის შენაერთთა რევიზიას თვითეული რესპუბლიკის ფარგლებში მოახდენს რესპუბლიკანური კავშირი, რომლის წევრადაც ეს ამხანაგობანია და მათი შენაერთი. რესპუბლიკანური კავშირის რევიზიას მოახდენს აქ. სასოფლო-სამეურნეო ბიურო. ინტეგრალური ტიპის კავშირთა რევიზიას აქ. სასოფლო-სამეურნეო ბიურო მოახდენს აქ. კავშირთან შეთანხმებით და ერთად.

2. რევიზიის დროსა და ვადას განსაზღვრავს რევიზიის მომხდენი კავშირის გამგეობა სარევიზიო მუშაობის საკალენდრო გეგმით. რესპუბლიკანურ კავშირთა სარევიზიო გეგმებს დაამტკიცებს აქ. სასოფლო-სამეურნეო ბიურო.

3. რევიზია სწარმოებს აქ. სასოფლო-სამეურნეო ბიუროს და აქსფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატის მიერ დამტკიცებული ინსტრუქციის თანახმად.

4. იმ საერთო გეგმითი რევიზიის დამოუკიდებლად, რაც სრულის სისავსით მოიცავს მთლად რევიზიაქმნილი ორგანიზაციების მოქმედებას, კავშირები აწარმოებენ აგრეთვე ნაწილობრივ რევიზიებსაც გეგმის გარეშე, მათ მიერ რევიზია-მოსახდენი ამხანაგობის მოქმედების ამა თუ იმ დარგის გამოსარკვევად, აგრეთვე იმ ღონისძიებათა შესრულების შესამოწმებლად, რაც წინა რევიზიების მიერ იყო დასახელებული.

5. რევიზიას აწარმოებენ რესპუბლიკანური კავშირებისა და აქ. სასოფლო-სამეურნეო ბიუროს ინსტრუქტორ-რევიზორები. რევიზიას თანა სდევს რევიზია-მოსახდენი ამხანაგობის მომუშავეთათვის ინსტრუქტიობის გაწევა როგორც რევიზიის პროცესში, ისე რევიზიის დამთავრების შემდეგაც.

6. წარმოებული რევიზიის შესახებ შედგენილ იქნება ფორმალური აქტი, აქ. სასოფლო-სამეურნეო ბიუროს და აქ. მუშათა და გლეხთა ინსპექციის მიერ დამტკიცებული ფორმით, და მოხსენება.

7. მოხსენება და სარევიზიო აქტი გამრავლებულ უნდა იქნეს ასლებად. დედანი დარჩება რევიზიის-მომხდენი კავშირის გამგეობაში, ხოლო აქტისა და მოხსენების ასლები გაეგზავნება აქ. სასოფლო-სამეურნეო ბიუროს და აქსფსრ და მასში შემავალი რესპუბლიკების მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატებს. რევიზია-მომხდენი ორგანიზაციაში დაიტოვება აქტის ერთი ცალი უმოხსენებოდ.

შენიშვნა. ამას გარდა, რესპუბლიკანურ სასოფლო-სამეურნეო ბანკებში გაიგზავნება იმ სასოფლო-სამეურნეო ამხანაგობათა რევიზიის აქტები და მოხსენებები, რომელნიც აწარმოებენ საკრედიტო ოპერაციებს, ხოლო აქ. სასოფლო-სამეურნეო ბანკში—რესპუბლიკანურ კავშირთა რევიზიის აქტები და მოხსენებები.

8. სარევიზიო მოხსენებები და აქტები განიხილება და შეფასდება რესპუბლიკანურ კავშირთა საორგანიზაციო კოლეგიის პერიოდულ სხდომებზე, რათა ინსტრუქტორების მუშაობას მუდმივი მეტოდიური ხელმძღვანელობა გაეწიოს.

9. რესპუბლიკანურ კავშირთა გამგეობანი და აქ. სასოფლო-სამეურნეო ბიურო მოვალენი არიან თვალყური ადევნონ სარევიზიო საქმის წესიერად დაყენებას და სათანადო ღონისძიება მიიღონ როგორც სარევიზიო მასალების გამოყენებისათვის რესპუბლიკანური კავშირის მიმდინარე მუშაობაში, ისე რევიზიის მიერ აღმოჩენილი რევიზია-მოხდენილი ორგანიზაციების ნაკლის დაუკონებლივ თავიდან აცდენისათვის; თანაც რევიზიის მიმდინარეობისა და მასთან დაკავშირებულ ღონისძიებათა შესახებ ეცნობება აქსფსრ—სა და მასში შემავალი რესპუბლიკების მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატებს თვეში ერთხელ მაინც.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 1225 №-ში 1926 წ. ივლისის 13-ს.

დადგანილება აზიერკავკასიის სენსრალური ალმას-რულაგული პოლიტბატისა.

690. აზიერკავკასიის საგანგებო კომისიის გაუქმებისა და აზიერკავკასიის სახელმწიფო პოლიტიკური სამმართველოს დაარსების შესახებ.

აზიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

1. პოლიტიკურ და ეკონომიურ კონტრ-რევიოლიუციასთან, ჯაშუშობასთან და ბანდიტიზმთან, აგრეთვე თანამდებობრივ დანაშაულობასთან საბრძოლველად დაარსებულ იქნეს აქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან აზიერკავკასიის სახელმწიფო პოლიტიკური სამმართველო.

2. გაუქმებულ იქნეს აზიერკავკასიის საგანგებო კომისია და მისი ადგილობრივი ორგანოები, რომელთაც შესცვლიან აზიერკავკასიის სახელმწიფო პოლიტიკური სამმართველო და მისი ორგანოები აქსფსრ-ში შემავალ რესპუბლიკებში.

3. წინადადება მიეცეს აზიერკავკასიის სახელმწიფო პოლიტიკურ სამმართველოს ერთი თვის ვადაზე წარუდგინოს აქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს დებულება აზიერკავკასიის სახელმწიფო პოლიტიკური სამმართველოს და მისი

ორგანოებისა და აგრეთვე მასთან არსებული განსაკუთრებული თათბირის შე-
სახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური

აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ს. ხანოიანი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური

აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ა. შავერდოვი.

1926 წ. ივლისის 20. ტფილისი-სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 1233 №-ში 1926 წ. ივლისის 23.

დადგენილება ამიერკავკასიის სენსრალური აღმას- რულებელი კომიტეტისა.

691. ამიერკავკასიის საჰაერო და ქიმიური თავდაცვისა და მრეწ-
ველობის მეგობართა საზოგადოებისა და მისი ორგანიზაციე-
ბის ადგილობრივი გადასახადით და გამოსაღებით დაბეგვრი-
საგან განთავისუფლების შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

განთავისუფლებულ იქნეს ადგილობრივი გადასახადით და გამოსაღებით
დაბეგვრისაგან ამიერკავკასიის საჰაერო და ქიმიური თავდაცვისა და მრეწვე-
ლობის მეგობართა საზოგადოება და ყველა მისი ორგანიზაცია და საწარმო,
რომელიც-კი აქსფსრ-ში შემავალ რესპუბლიკებში მოქმედობს, ავტონომიურ,
რესპუბლიკებისა და ოლქების გამოუნაკლისად, უკეთუ აღნიშნულ საწარმოთა
ექსპლოატაცია სწარმოებს იჯარით გაუცემლად.

ამიერკავკასიის ცენტრალური

აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ს. ხანოიანი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური

აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ა. შავერდოვი.

1926 წ. ივლისის 20. ტფილისი-სასახლე

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 1233 №-ში 1926 წ. ივლისის 23.

დადგენილება ამიერკავკასიის სენსრალური აღმას- რულებელი კომიტეტისა.

692. სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტების გამგებლობაში ქონე-
ბული საერთო სარგებლობის საქალაქო და სამაზრო ტელე-
ფონის ქსელის მოწყობისა და შენახვის დებულების გაუქ-
მების შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

სსრკ ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისარ-
თა საბჭოს მიერ ფოსტა-ტელეგრაფის სახალხო კომისარიატის გამგებლობაში

საერთო სარგებლობის სატელეფონო ქსელისა და კავშირგაბმულობის გადაცემის შესახებ“ 1926 წ. მაისის 21-ს თარიღით გამოცემული დადგენილების სამოქმედოდ შემოღების გამო—გაუქმებულ იქნეს ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და აქსესრ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ 1925 წლის ივნისის 29-ს დამტკიცებული დებულება სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტების გამგებლობაში ქონებული საერთო სარგებლობის საქალაქო და სამაზრო ტელეფონის ქსელის მოწყობისა და შენახვის შესახებ (აქსესრ კან. კრებ. 1925 წლის მე-7 №-რი, მუხ. 460.).

ამიერკავკასიის ცენტრალური
 აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ხ. ხანოიანი.**

ამიერკავკასიის ცენტრალური
 აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ა. შავერდოვი.**

1926 წ. ივლისის 20. ტფილისი-სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 1235 №-ში 1926 წ. ივლისის 25-ს.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და აქსესრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

693. ა/კ. რკ. გზ. ლიანდაგისკენ მიქცეულ მთის კალთებზე და ხეობებში აღმოცენებული ტყეების დაცულ ტყებად გამოცხადების შესახებ.

ა/კ. რკ. გზის ლიანდაგის დაცვისათვის ღვარების ჩამოლამისა, მეწყერისა, მიწის ჩამოწოლისა და ზვავებისაგან, რაც შედეგია მთის კალთების გატიტვლებისა ტყის გამანადგურებელი კაფვის გამო, ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და აქსესრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. დაცულად იქნეს გამოცხადებული ყველა, გამოუწავლისად, ტყე, რომელიც აღმოცენებულია ა/კ. რკ. გზ. ლიანდაგისკენ მიქცეულ მთის კალთებზე და ხეობებში, მათის ძირიდან დაწყებული პირველ წყალგამოყოფ ქედამდე, ამასთანავე დართული სიის თანახმად.

2. ყოველგვარი ტყის მოჭრა ამასთანავე დართულ სიაში აღნიშნულ დაცულ ნაკვეთებზე უნდა სწარმოებდეს, როგორც ტყის მოვლის ღონისძიება, თანახმად რესპუბლიკანური ტყის კოდექსის სათანადო მუხლებისა—დაცულ ტყეთა შესახებ.

3. დაცული ტყის ნაკვეთებში აღიკრძალოს საქონლის ძოვება.

4. აქსესრ-ში შემავალი რესპუბლიკების ცენტრალურმა აღმასრულებელმა კომიტეტებმა უნდა მიანდონ სათანადო ორგანოებს, ა/კ. რკ. გზ. გამგეობასთან

ერთად, შეიმუშაონ და წარუდგინონ რესპულიკანურ სახალხო კომისართა საბჭოებს დასამტკიცებლად სავალდებულო დადგენილებანი გზისათვის დაცული ტყის ნაკვეთების დაცვის შესახებ; თანაც აღნიშნულ უნდა იქნეს, რომ ხსენებულ სავალდებულო დადგენილებათა აღუსრულებლობა დაისჯება, როგორც ადმინისტრაციული გამგებლობის წესით გამოცემული სავალდებულო დადგენილების აღუსრულებლობა.

5. ა/კფსრ-ში შემაჯავალი რესპუბლიკების ცენტრალურმა აღმასრულებელმა კომიტეტებმა უნდა შეიტანონ თავიანთ სატყეო კოდექსებში დამატებანი ამა დადგენილების თანახმად.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე **ს. ზანოიანი.**

ა/სფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოადგ. **დ. ჭუხინოვი.**

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივანი **ა. შავერდოვი.**

1926 წ. ივლისის 20. ტფილისი-სასახლე.

ს ი ა

ა/კფსრ-ში შემაჯავალი რესპუბლიკების იმ ტყეებისა ა/კ. რკ. გზ. ლიანდაგისკენ დაშვებულ მთის კალთებზე, რაც დაცულ ტყეებად არის გამოცხადებული.

საქართველოს სსრ-ში.

ა. მთავარ ხაზზე.

1. მდინარე მტკვრის მარჯვენა ნაპირის გაყოლებით მთის კალთებზე აღმოცენებული ტყეები ძეგვისა და დილომის ხიდებ შუა (264—276 ვერს).

2. ატენის ხეობაში მდინ. ტანის მარჯვენა ნაპირის გაყოლებით აღმოცენებული ტყეები, და აგრეთვე შავი ტყის ნაკვეთები სოფ. ბობნევისა და ბალოვანის რაიონში.

3. მდინ. მტკვრის მარჯვენა ნაპირის გაყოლებით მთის კალთებზე აღმოცენებული ტყეები გორის სადგურთან, გორისჯვარის ტყის აგარაკის გამოსავალი (213—290 ვერს.).

4. რკ. გზ. ლიანდაგისკენ დაშვებული მარჯვენა და მარცხენა მთის კალთები სურამის გვირაბიდან შორაპნის სადგურამდე, მათ ფარგლებში შემაჯავალი ხეობებითა და ლეღებით (122—165 ვერ.). სივრცე ყველა 4-ვე ნაკვეთისა ვარაუდით 18.770 გექტარი ან რამდენიც ნატურად აღმოჩნდება.

ამას გარდა, ის ტყეები, რაც აღმოცენებულია მთის ორივე კალთებზე ზა მილნისა და სასი-სუ-ს ხეობის თავსა და ბოლოში (უბნებში), და რაც რკ. გზის ლიანდაგისაკენ დაშვებულია შავალის სადგურის შორიხლო.

2. ტყეები სანაინის სადგურსა და სადახლოს სადგურ შუა რიგ-რიგობით მარჯვენა და მარცხენა მთის კალთებზე. სივრცე მთელს მანძილზე კარაკლისი-დან სადახლომდე ვარაუდით 20.000 გექტარამდე ან რამდენიც ნატურად აღ-მოჩნდება.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე ს. ხანოიანი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა

საბჭოს თავმჯდომარის მოადგ. დ. ჭუსეინოვი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური

აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ა. შავერდოვი.

1926 წ. ივლისის 20. ტფილისი-სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვასტოკა“-ს 1235 №-ში 1926 წ. ივლისის 25-ს.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმას- რულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომი- სართა საბჭოსი.

694. ა/კსფსრ ტერიტორიაზე გადასახადთა გადახდევინების დებუ-
ლების მე-17 მუხლის შეფარდების შესახებ.

სსრკ ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „გადასახადთა გადახდევინების დებულების სამოქმედოდ შემოღების შესახებ“ 1925 წ. ოქტომბრის 2-ს თარიღით გამოცემული დადგენილების მე-18 მუხლის შესასრულებლად (სსრკ კან. კრ. 1925 წ. 70 №-რი, მუხ. 517 და 518)— ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. ნება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალ-ხო კომისართა საბჭოებს—დააწესონ, ადგილობრივი პირობების მიხედვით, გადასახადის მენარჩენის თვითეული სახის ქონების რაოდენობა, რაზედაც, გადასახადთა გადახდევინების დებულების მე-17 მუხლის „თ“, „ი“, „კ“, „ლ“, „მ“, „ნ“, და „პ“ პუნქტების თანახმად, არ შეიძლება მიქცეულ იქნეს გადა-ხდევინება.

2. სახელმწიფო და ადგილობრივი გადასახადისა და გამოსაღების მენარჩენის ქონების შეკვრა და საჯარო ვაჭრობით გაყიდვა მოხდება იმ წესების თანახმად, რასაც დაამტკიცებს ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო.

ა/კ. ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე ს. ხანოიანი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა

საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე დ. ჭუსენიოვი.

ა/კსფსრ ცენტრალური აღმასრულებელი

კომიტეტის მდივანი ა. შავერდოვი.

1926 წ. ივლისის 20. ტფილისი-სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 1235 №-ში 1926 წ. ივლისის 25-ს.

დადგენილება № 3793 აკსფსრ შინა-ვაჭრობის სახალხო კომისარიატისა.

1926 წ. ივლისის 23.

695. ფართლელობაზე ცალობითი გაყიდვისას წანამატის დაწესების შესახებ.

„ა/კსფსრ შინა-ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის დროებითი დებულების შესახებ“ ა/კ. ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ 1924 წლის ივნისის 26-ს თარიღით გამოცემული დადგენილების მე-3 მუხლის „გ“ პუნქტის თანახმად—ამიერკავკასიის შინა-ვაჭრობის სახალხო კომისარიატი, თავისი, 1926 წლის ივლისის 3-ს თარიღისა და 33—89 №-რის, დადგენილების დასამატებლად, ადგენს:

ამიერკავკასიის შინა-ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის 1925 წ. იანვრის 5-ს თარიღისა და 23 №-რის დადგენილების ის ნაწილი, რაც ფართლელობისათვის ცალობითი გაყიდვისას წანამატის დაწესებას შეეხება (23 №-რის დადგენ. მე-4 პარაგრ.), ძალაში დარჩეს.

ა/კ. შინა-ვაჭრობის სახალხო

კომისარი ერკომპიშვილი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 1235 №-ში 1926 წ. ივლისის 25-ს.

დადგენილება № 25 სსსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

696. ა/კფს-რში ტრესტებად მოწყობილ საბჭოთა მეურნეობათათვის ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის შეღავათების შეფარდების წესისა და ტრესტებად მოწყობილ საბჭოთა მეურნეობათათვის კრედიტების მისაცემად არსებული ფონდის ხარჯვის წესის ინსტრუქციის დამტკიცების შესახებ.

ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

დამტკიცებულ იქნეს შემდეგი ინსტრუქცია ტრესტებად მოწყობილ საბჭოთა მეურნეობათათვის სსრკ სახალხო კომისართა საბჭოს 1926 წ. მარტის 25-ს დადგენილების „ბ“ და „გ“ პ. 3. განსაზღვრული ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის შეღავათების შეფარდების წესისა და ტრესტებად მოწყობილ საბჭოთა მეურნეობათათვის კრედიტების მისაცემად არსებული ფონდის ხარჯვის წესის შესახებ.

1. ტრესტებად მოწყობილ საბჭოთა მეურნეობად ითვლებიან ისეთი სახელმწიფო სასოფლო-სამეურნეო საწარმონი, რომელნიც სამეურნეო ანგარიშზე იმყოფებიან, გავრთიანებულ არიან სასოფლო-სამეურნეო ტრესტების მიერ და შედიან რესპუბლიკანურ სასოფლო-სამეურნეო შენაერთებში, როგორც, მაგალითად, არიან: საქართველოს სახალხო მამულების ტრესტი, აზერბაიჯანის ღვინის ტრესტი, სომხეთის სასოფლო-სამეურნეო ტრესტი და სხვ. დანარჩენ სასოფლო-სამეურნეო საწარმოებზე, რომელნიც სხვა დაწესებულების ექსპლოატაციაში არიან (მიწერილი საბჭოთა მეურნეობანი: შაქრის ტრესტი, სახელმწიფო სპირტი და სხვ.), აგრეთვე ადგილობრივი მნიშვნელობის საბჭოთა მეურნეობებზე და სხვ. აღნიშნული დადგენილების მოქმედება არ გავრცელდება.

2. რესპუბლიკანური საგადასახადო კომისია, სასოფლო-სამეურნეო ტრესტის წარმომადგენლის მიერ წარდგენილი მასალების თანხმად, განსაზღვრავს, რა სივრცისა იყო გასულ 1925 სამეურნეო წელს სასოფლო სამეურნეო ტრესტში შემავალ თვითეულ ცალკე მეურნეობაში წმინდა ჯიშის ნათესი.

3. უკეთუ წარსულ 1925 სამეურნეო წელს უწყებულ მეურნეობაში წმინდა ჯიშის ნათესს ეჭირა 40%-ზე არა ნაკლები მთლად მეურნეობაში დასაბეგვრი მიწისა—სახნავზე გადანაცვლებით, მეურნეობა სრულიად განათავისუფლდება 1925—1926 წ. ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადისაგან.

დასაბეგვრი მიწის შედგენილობაში მოთავსებულ უნდა იქნეს მეურნეობის ყველა დასაბეგვრი ობიექტი, ოთხეფხი საქონლის გამოკლებით.

4. უკეთუ გასულ 1925 სამეურნეო წელს უწყებულ მეურნეობაში წმინდა ჯიშის ნათესს ეჭირა 40%-ზე ნაკლები მთლად მეურნეობაში დასაბეგვრი მიწისა—სახნავზე გადანაცვლებით,—1925-1926 წლის ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გა-

დასახადისაგან განთავისუფლება მხოლოდ ის სივრცე, რაც 1925 წ. წმინდა ჯიშის ნათესი ეჭირა.

5. უკეთეს გადასახადისაგან განთავისუფლებულია მხოლოდ მე-4 წ-ში აღნიშნული სივრცე, იმ გადასახადის თანხიდან, რაც მეურნეობამ უნდა გაილოს, გამოკლებულ უნდა იქნეს მარტო გადასახადის ნაწილი, იმის მიხედვით, თუ რა სივრცეა განთავისუფლებული და რა რაოდენობის საშუალო განაკვეთი მოდის დასაბეგვრ ერთეულზე ამა თუ იმ რესპუბლიკაში.

6. ტრესტად მოწყობილი საბჭოთა მეურნეობა, რომელიც 1925-1926 წლის სასოფლო-სამეურნეო გადასახადისაგან განთავისუფლებული არ არის ან განთავისუფლებულია მხოლოდ ნაწილობრივ, მოვალეა თითონ, უშუალოდ, ან თავისი სასოფლო-სამეურნეო შენაერთის (ტრესტის) მეშვეობით, შეიტანოს თავისი ხვედრი 1925-1926 წ. სასოფლო-სამეურნეო გადასახადი საფინანსო ორგანოების სალაროში არა უგვიანეს 1926 წლის აგვისტოს 1-სა.

7. ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ვადის გადადება ან ვადებზე განაწილება არ შეიძლება.

8. საუბნო, სათემო თუ სადაირო ბიუჯეტში ტრესტებად მოწყობილ საბჭოთა მეურნეობათაგან შემოსული 1925-1926 წლის ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ანარიცხები გადაიცემა, საერთო წესისამებრ დადგენილი რაოდენობითა და რიგით. ხოლო ის თანხები, რაც სახელმწიფო ბიუჯეტს ერგება, უნდა გადაეცეს, შემოსვლისადა მიხედვით, რესპუბლიკანურ სასოფლო სამეურნეო ბანკებს განსაკუთრებული დანიშნულების სპეციალური კაპიტალის სახით (განსაკუთრებული ფონდი საბჭოთა მეურნეობათათვის კრედიტის მისაცემად) და იხარჯებოდეს მარტოდენ ტრესტებად მოწყობილ საბჭოთა მეურნეობების საკრედიტოდ.

9. აზერბაიჯანისა, სომხეთისა და საქართველოს რესპუბლიკების ფინანსთა სახალხო კომისარიატები დაადგენენ წესს საფინანსო ორგანოების მიერ მათთვის ზედმიწევნით შემოწმებული ცნობების წარდგენისას 1926 წლის აპრილის 1-დ (ხოლო შემდგომ—ყოველთვიურად) ფინანსთა სახალხო კომისარიატის სალაროებში ტრესტებად მოწყობილ საბჭოთა მეურნეობათაგან შესული 1925-1926 წლის სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის თანხების შესახებ, სათანადო დანაწილებით საუბნო, სათემო თუ სადაირო ბიუჯეტში გადაცემულ თანხებზე და სახელმწიფო ნაწილის თანხებზე. ეს ცნობები ზედმიწევნით უნდა იყოს შემოწმებული, რათა სისწორით იქნეს განსაზღვრული ის თანხები, რაც მარტოდენ მოწყობილ საბჭოთა მეურნეობათაგან შემოვიდა.

10. ტრესტებად მოწყობილი საბჭოთა მეურნეობათაგან შემოსული 1925-1926 წლის სასოფლო-სამეურნეო თანხები აღინუსხება ცალკე, დროებითი სადეპოზიტო ანგარიშის სახით, ასეთი სახელწოდებით „ტრესტებად მოწყობილ საბჭოთა მეურნეობათაგან შემოსული 1925-1926 წლის სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის თანხები“. სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის საერთო შემოსავალში ეს თანხები არ უნდა იყოს მოქცეული.

ის თანხები-კი, რაც 1926 წ. აპრილის 1-დღე შემოვიდა, გადარიცხულ უნდა იქნეს განსაკუთრებულ ანგარიშზე—ანგარიშების ბუხხალტრული შესწორების მეშვეობით.

11. ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ფინანსთა სახალხო კომისარიატები მოვალენი არიან წარუდგინონ ავგისტოს 1-ის ა/კ. ფინანსთა სახალხო კომისარიატს, ამასთანავე დართული ფორმით, ცნობები ტრესტებად მოწყობილ საბჭოთა მეურნეობათაგან აპრილის 1-დღე შემოსული სასოფლო სამეურნეო გადასახადის თანხების შესახებ, და შემდგომ, იმავე ფორმით, ყოველთვე წარუდგინონ ა/კ. ფინანსთა სახალხო კომისარიატს ცნობები არა უგვიანეს საანგარიშო თვის მომდევნო თვის 10-ს რიცხვისა.

12. სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის სახელმწიფო ნაწილის თანხები, რაც, მიწობილობის წესისამებრ, სასოფლო-სამეურნეო ბანკებს უნდა გადაეცეს, კუთვნილება სახელმწიფო ხაზინისა და განსაკუთრებული დანიშნულების სპეციალური კაპიტალის სახით სასოფლო-სამეურნეო ბანკის ადმინისტრაციულ განკარგულებაშია მარტოდენ ტრესტებად მოწყობილ საბჭოთა მეურნეობების საკრედიტოდ.

13. სესხი ტრესტად მოწყობილ საბჭოთა მეურნეობას მიეცემა განსაზღვრული სარენტაბელო ღონისძიებისათვის, რისაც სააგრიკულტურო მნიშვნელობა აქვს.

14. სესხი ვაიცემა მოკლევადიანი და გრძელვადიანი, ვადით არა უმეტეს 5 წლისა; ამასთანავე სესხის რაოდენობა და დაფარვის ვადა განისაზღვრება იმ ღონისძიებათა ხასიათის მიხედვით, რომლის განხორციელებისათვისაც ეს სესხი ვაიცემა, და იმის მიხედვით, თუ კრედიტ-მისაცემ საბჭოთა მეურნეობას რამდენად ესაჭიროება ეს სესხი.

15. ფონდის დახარჯვის გეგმებს დადგენენ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატები, ა/კსფსრ-ში შემავალი რესპუბლიკების ფინანსთა სახალხო კომისარიატებთან და სასოფლო-სამეურნეო ბანკებთან შეთანხმებით. ეს გეგმები უნდა ეცნობოს აგრეთვე ა/კ. ფინანსთა სახალხო კომისარიატს.

16. ზემოაღნიშნული ფონდის გამოყენების შემდეგ, რესპუბლიკანური სასოფლო-სამეურნეო ბანკები ყოველწლივ წარუდგენენ სათანადო რესპუბლიკების ფინანსთა სახალხო კომისარიატებს დაწვრილებითი ანგარიშებს, რის ასლიც ა/კ. ფინანსთა სახალხო კომისარიატს გაეგზავნება.

17. ფონდის ლიკვიდაცია მოხდება სსრკ სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილებით.

და ნ ა რ თ ი :

საანგარიშო ნუსხის ფორმა.

ნ უ ს ხ ა.

ტრესტებად მოწყობილ სასოფლო მეურნეობათაგან შემოსული სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის თანხებისა.

1926 წ. . . . . თვისათვის.

რესპუბლიკა.	სულ შემოვიდა 1925-26 წ. სასოფლო-სამეურნეო გადასახადი, წარსული წლის ნარჩენი და საურავი.	მათ შორის:		შ ე ნ ი შ ე ნ ა.
		სახელმწიფოს ნაწილი.	გადაიცა საუბნო, სათემო და საღაირო ბიუჯეტში.	

ა/კსტსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
 თავმჯდომარის მოადგილე დ. შუხეინოვი.
 ა/კსტსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
 საქმეთა მმართველი ნ. სოკოლოვსკი.

1926 წ. ივლისის 15. ტფილისი-სასახლე.
 გამოქვეყნებულია „ზარია-ვოსტოკა“-ს 1239 №-ში 1926 წ. ივლისის 30-ს.